

hold. De væsentlige Indtægter for Kolonialkassen derovre bero jo dels paa, hvor meget Areal der er under Sukkerdyrkning, dels paa, hvor meget Sukker der produceres. Altsaa, enhver Tilbagegang i Sukkerdyrkingen er en tilsvarende Tilbagegang i Kolonialkassens Status og dertil en Forøgelse af Trangen til at søge Hjælp hos Moderlandet. Altsaa Moderlandet er, kan jeg sige, direkte interesseret i at opretholde Sukkerdyrkingen. Hvorvidt dette Foretagende i Tidens Løb vil være rentabelt eller ikke, da, derom kan jeg ikke — og jeg tvivler om, at nogen Anden kan det — have en bestemt begrundet Formening. Det forholder sig, som allerede bemærket under Forhandlingerne her i Salen, saaledes, at det Overskud eller rettere det Udbytte, Driften har givet, har varieret ganske overordentlig betydelig i de enkelte Aar. Det har varieret mellem et Overskud af Driften af 263,000 Kr. i 1882 og en Underbalance i 1884 af 206,000 Kr. Det er jo en ganske overordentlig stor Forskjel paa Udbyttet af et industrielt Foretagende, nemlig henved 500,000 Kr. Men det beror jo til dels paa den Maade, hvorpaa Sukkerfugerierne tilveiebringe deres Raastof, kjøbe deres Raastof. I de forløbne Aar har der været en fast Afford mellem Sukkerfugerierne og Sukkerdyrkerne derovre om Prisen paa Rør, nemlig den, at Sukkerfugerierne betale 6 Pd. Sukker for hver 100 Pd. Rør. Men hvad er Følgen deraf? Ganske simpelt den, at naar Sukkerpriserne ere i Stigning, tjene Sukkerfugerierne ikke blot paa deres eget Sukker, det vil sige, Overskudet over de 6 Pd., de give, men de tjene ogsaa Advancen paa de 6 Pd., de have betalt for Raastof, og i modsat Tilfælde, naar Sukkerpriserne gaa ned, have de ikke alene en mindre Fordel paa deres Overskud af Sukker, men de tabe ogsaa paa den Pris, de have betalt for Sukkerrørene til Planterne. Denne Fordel og dette Tab er det, som væsentlig bevirker den meget store Forskjel i Nettoudbyttet. Det er klart nok, at, medens Sukkerfabrikerne betale Rørene, saaledes som jeg nævnte, med 6 Pd. pr. 100 Pd. efter den Pris, Sukkeret har i det Dieblif, de modtage Rørene, faae de først deres Bønge igjen, naar Sukkerkampagnen er til Ende, naar Sukkeret er færdigt. Naar altsaa i Løbet af den Tid Prisen er gaaet frem, gjøre de glimrende Forretninger, men hvis Prisen gaar tilbage, have de forarbejdet Rørene gratis og have endda havt et reelt Tab paa hele Driften. Derved kan man forklare sig, at, uden at der har været særegent Held eller Uheld ved selve Tilvirkningen, alligevel Udbyttet af Virksomheden

er saa overordentlig forskjelligt et Aar sammenlignet med et andet. Skal man danne sig en Mening om Foretagendets Rentabilitet i det Hele taget, saa maa man holde sig til et Gjennemsnit af Aar, og saa stiller Forholdet sig i Virkeligheden ikke saa ugunstigt, naar man vel at mærke undlader at tage Hensyn til de 3 første Aar, der vare ledjagede af et ganske særligt Uheld, navnlig det første, efter hvilket man jo var nødt til at ombygge og forandre væsentlige Dele af Anlægget. Det ærede Medlem for Aalborg Amts 1ste Valgkreds savnede imidlertid Oplysninger om, hvorledes man var kommen til at foreslaa en Indløsningspris af 30 Procent af Aktiekapitalen, Oplysninger om, hvorvidt den Pris, Statskassen vil komme til at betale for Fællessukkerfugerierne, svarer til disses virkelige Værdi. Fællessukkerfugeriernes virkelige Værdi vil egentlig være den Kapital, som man med nogen Sikkerhed kunde gjøre Regning paa, at de vilde kunne forrente; men — som allerede før af mig bemærket — har man da kun en Sandshnlighedsberegning, men ikke noget Sikker og Vist at gaa ud fra. Man vilde jo ogsaa kunne søge Oplysning om Fællessukkerfugeriernes Værdi gennem en Vurderingsforretning, men en saadan anser jeg for at være uden al Betydning. Jeg tvivler om, at Noget hverken her hjemme eller derude vilde være i Stand til paa Vre og Sambittighed at sætte en Pris paa Eiendommene. Og vil man søge en Værdiansættelse gennem en forsøgt Auktion, er jeg ganske enig med det ærede Medlem i, at vi tilnærmelsesvis ville komme til Null; thi der vilde sandsynligvis ikke møde andre Kjøbere til Foretagendet end Finansministeren selv. Altsaa gennem en Vurdering af Fællessukkerfugerierne tror jeg ikke, man kan komme til en Begrundelse hverken af de 30 Procent eller af noget som helst Andet. Det maa blive en Skjønssag, hvad man vil anse for en passende Sum. Det ærede Medlem bemærkede, at han i alt Fald for sit Vedkommende vilde finde, at der var noget for Meget at forlange af danske Skatteydere, at de af Liberalitetshensyn lige overfor dem, der havde sat Bønge i et saadant Foretagende, selv om det var stet af Hensyn til Foretagendets almindelige Betydning og ikke af Hensyn til egen Fordel, skulde offre et Beløb af godt og vel 400,000 Kr. Det giver jeg det ærede Medlem ganske Ret i, men det er heller ikke Meningen. Der opnaas ved Kjøbet af Fællessukkerfugerierne ogsaa mere end dette. Sammenlignet med Stillingen, som den nu er, hvor Staten kun har overtaget Pantet til Brugelighed, indvindes der en ganske anden Frihed i Be-